

кумырсқа хакқында айтылған тымсаллар көп. Оларда кумырсқаның ашылыққа шыдамдылығы, қыйыншылыққа көнгишлігі, мийзамкешлігі хәм т.б. жақсы қасиетлери қызықлы ўақыялар менен байланыстырылып тәрийплениди. Усындай тымсаллардың тәсиринде дөрелген саўықламалар да бар болып, олар балалар қыялына канат питиреди, тәбият сырларын билиўге болған интасын және де арттырады:

- *Кумырсқа, кумырсқа,*
Басың неге қасқа?
- *Ақылым көп шығар?!?*
- *Қуырығың неге жуўан?*
- *Күшим көп шығар?!?*
- *Белиң неге жиңишке?*
- *Шүкирлигим көп шығар?!?*
- *Аяғың неге сыйдам?*
- *Жүрисим көп шығар?!?*
- *Жүрисиң неге жылдам?*

– *Жумысым көп шығар?!?* Усы сораў-жуўаппар арқалы кумырсқаның тынып-тыншымас хәрекетлери, мийнеткешлиги, сабырлылығы адамзат баласына үлги етилген. «Ким күшли?» деп аталатуғын айтпышлар да ең соңында кумырсқаның хәммеден үстин келиўи менен жуўмакланатуғынлығы белгили. Өйткени, аңыз

хәм әпсаналарда кумырсқа мийнеткешликтин, сабырлылықтын тымсалы саналады. Мәселен, қыян-кески урыслардың биринде аўыр жаракатланған Әмир Темир әбден халдан тайып, төзими таўсылып, хәмме нәрседен гүдер үзгендей халатта жатырғанында дән арқалаған бир кумырсқаның арқасындағы жүги менен кишкене ғана дүмпишikten асырыла алмай елиў мәрте өрмелеп барып кулап түскенлигин, сонда да изине қайтпай, елиў биринши хәрекет еткенинде соған шыққанлығын көрип хәм өзи де соннан жуўмақ шығарып, қәдди-бойын тиклейди және соны өмирлик дәснегине, қағыйдасына айландырған екен.

Улыўма алғанда, *айтпышлар* Орайлық Азия халықлары дәретиўшилигинде ертеден бар фольклорлық қәлип. Жанрға тән үлгилер «Хәкке қайда?», «Түлкишек», «Қуслар қайда қайда барасыз?», «Түйе, түйе – түйелер...» тәризли қызықлы сораў-жуўаппы сөйлесиўлердин дәретилиўи менен бирге қайта жаңғырып отырған хәм жаңаша пәт пенен жанланған. Сонлықтан балалар өзлери билген, үйренген хәрқандай қатарларды да солардың үлгисине салып айта берген. Соның себебинен, олар көп варианттылыққа ийе болып, кишкенелердин өзлери атқаратуғын дәретпелерге де айланып қалған хәм балалар фольклорынан бекем орын ийелеген.

Әдебиатлар

1. Аимбетов Қ. Қарақалпақ фольклоры. – Нөкис: “Қарақалпақстан”, 1977.
2. Әмирлан С.Е. Айтпышлар // Қарақалпақ гуманитар илимлер институтының илимий сессиясы: [Эл.-ресурс]. – Нөкис: 2015.
3. Дәўқараев Н. Шығармалар толық жыйнағы. II том. – Нөкис: “Қарақалпақстан”, 1977.
4. ҚТТС – Қарақалпақ тилинің түсиндирме сөзлиги. IV т. – Нөкис: “Қарақалпақстан”, 1992.
5. Мельников М.Н. Русский детский фольклор. – М.: “Просвещение”, 1987.
6. Шылманов П. Миллий балалар ойындары. – Нөкис: «Билим», 1996.

РЕЗЮМЕ

Бу мақолада қарақалпақ халқ поэзиясининг бир тури бұлған қизикмачоклар хақида сўз боради. Унинг пайдо булиши, бошқа жанрлардан фарқи ва жанрий хусусиятлари баён этилади. Шу асосда қизикмачокларнинг болалар нутқини шакллантиришдағи аҳамияти асослаб берилган.

РЕЗЮМЕ

В данной статье рассматривается один из видов поэзии пестования каракалпакского народа – прибаутки. Раскрываются причины возникновения прибаутки, жанровое своеобразие и отличия от других жанров. И на этой основе определяется значение прибаутки в формировании речевых навыков детей, развитии смекалки, экспромта, красноречия. Имеющие вопросно-ответную основу, прибаутки относятся к древнейшим традиционным жанрам тюркских народов.

SUMMARY

It is said in this article about a kind of foster poetry of Karakalpak nation as facetious sayings. The reasons of facetious sayings are opened as a genre of originality and difference from other genres. On the basis of it we determine the importance of sayings in the formation of children's speech, improving mother wit, extemporization, eloquence. Sayings are based on the question-answer foundation is considered to be Turkish nations ancient traditional genre.

HAYAL – QIZLAR DORETIWSHILIGINIŇ JÁHÁN ÁDEBIYATTANÍW ILIMINDE IZERTLENIWI

X.R.Aliyeva – stajyor izleniwshi

Berdaq atındaǵı Qaraqalpaq mámleketlik universiteti

Tayanch so'zlar: adabiyotshunoslik, lirika, ijod, xotin-qizlar ijodi, lirik qahromon, xotin-qizlar lirikasi.

Ключевые слова: литературоведение, лирика, творчество, женское творчество, лирика главного героя, женская лирика.

Key words: literature, lyrics, creativity, female creativity, lyrics of the protagonist, female lyrics.

Kórkem shıǵarma dóretiwwshiniń kewil keshirmelerinen tuwıladı. Lirikalıq shıǵarmada sóz etilip atırǵan waqıya, hádiyse hám keshirmelerge álbette belgili dárejede lirikalıq qaharman menen birge dóretiwwshiniń (jazıwshı, shayır yamasa shayıra) de qatnası boladı. Mine, usı dóretiwwshiler óz shıǵarmalarında waqıya-hádiyselerge, keshirmelerge ózinshe jantasadı. Nátiyjede, ádebiyatta bir qansha kórkem shıǵarmalar payda bola basladı.

Kórkem ádebiyatta dóretiwwshi qatlam wákilleri esaplanǵan hayal-qızlar dóretiwwshiligi qay dárejede, olardıń ádebiyattaǵı ornı qanday, shıǵarmalarınıń mazmunı hám ideyalıq ózgesheligi qay dárejede degen sorawlarǵa juwap beriliwi kerek. Hayal -qızlar dóretiwwshiliginıń izertleniwi ádebiyattanıw iliminde aktual temalardan esaplanadı. Biz bul maqalamızda hayal-qızlar dóretiwwshiliginıń izertleniwi máselesin úyreniwdi maqset ettik.

Dúnıyanıń belgili universitetleriniń biri Garvard universitetinde 2003-jıl Natalie Anne Franz tárepinen Kelt tilleri hám ádebiyatı boyınsha filosofiya ilimleriniń doktorı (PhD) ilimiy dárejesin alıw ushın jazılǵan « Breton qosıq

dástúrleri mısalı: Hayallar hawazı, hayallar ómiri»[10] temasındaǵı dissertaciya jumısında XIX ásirdiń dástúriy transkriptciyaların kórip shıǵadı. «Breton qosıqları, tiykarınan awızeki dástúrler sıpatında qaratilǵan birinshi nábette shayır hayallar menen qızıǵıwı hám ayırım usıllardı úyrenedi.

Mayammi universitetinde 2003-jıl «Lirikalıq urıslar, lirikalıq hayallar: Erte zamanagóy Angliyada gender petarxizmi» [9] atamasında filosofiya doktorı (PhD) ilimiy dárejesi ushın jazılǵan dissertaciya jumısında da Petrarka dóretiwwshiliginıń poetikası úyreniledi. Poeziyadaǵı subyektivlik hám onnan keyin jazǵan hayal hám erkek shayırlardıń dóretiwwshiligi úyreniledi.

Ayova Universitetinde 2010-jıl «Óz bayraǵın kóteriw: Lirikada kesh jazılǵan Qıtaydıń imperator úsh hayal jazıwshısı»[5] atamasındaǵı dissertaciya jumısında XVII-XIX ásir baslarında Qıtaydan úsh hayal jazıwshı Li Yin, Van Duanshu va Van Duan dóretiwwshiligi haqqında sóz boladı. 2011-jıl Julia Alexandra Bloch tárepinen jazılǵan «Epikadan keyingi lirika: Túr hám urıstan sońǵı uzın

qosıq»[6] dep atalğan dissertaciya jumısında urıstan keyingi dáwirdiń uzın qosıqları átirapında qıyınshılıqlı orınlar sıpatında analizlenedi. 2014-jıl Garvard universitetinde Shıǵıs Aziya tilleri hám civilizaciya kafedrasında Jung Ja Choi tárepinen filosofiya ilimleriniń doktorı (PhD) ilimiy dárejesin alıw ushın jazılǵan «Ózin jazıw: Lirikalıq qosıqlardaǵı Koreys hayallarınıń qarsılıq, qozǵalań hám t.b. 1925-2012»[7] dissertaciya jumısında XX hám XXI ásirdegi Koreya hayal-qızlar dóretiwsheiligindegi global-sociallıq integraciyalardıń ornı hám zamangóy Koreya poeziyasına siyasiy sholıw iselenedi. Sonday-aq, «lirik» penen «poeziya» túsiniqlerine toqtaladı.

2014-jıl Amerika Katolik universitetiniń Zamanagóy tiller kafedrasında Elena Gutiérrez tárepinen filosofiya ilimleriniń doktorı (PhD) ilimiy dárejesin alıw ushın jazılǵan

«Mariya de Zayas poeziyası: Poeziya, hayallıq hám muzikalı kontekst»[3] temasındaǵı dissertaciya jumısında da Mariya de Zayas shayıra sıpatında zamangóy lirikanıń rawajlanıwına qosqan úlesin bahalap, onıń qosıqların birinshi náwbette, óz dáwiriniń tiykarǵı poeziyalıq dástúrleri sheńberinde analizleydi. 2015-jıl Maureen Gallagher tárepinen filosofiya ilimleriniń doktorı (PhD) ilimiy dárejesin alıw ushın jazılǵan «Lirika, etika, dáwir poetikası: Claudia Rankine, Fanny Howe, Elizabeth Robinson» [8] atamasındaǵı dissertaciya jumısında Amerikalıq shayırlar Claudia Rankine, Fanny Howe, Elizabeth Robinson dóretiwsheiligindegi etika hám lirikalıq subiekt máselesi úyreniledi. Subyektivlik hám onı «ádep (etika)» yamasa «basqaǵa jóneltirilgen» bolǵanda ǵana etikalıq tárepten qayta dúziledi. Sonday-aq, jumısta, etika, ádep-ikramlılıq máselesi, shayıra dóretiwsheiligindegi troplar da keńnen úyreniledi.

2017-jıl New Jersiyde Caolan Madden avtorlıǵında Phd ilimiy dárejesin alıw ushın «Shayırlar atqarıwı: Viktoriya poeziyasında kollektivlik hám teatr» [2] temasında dissertaciya jumısı jaqlanadı. Jumıs XIX ásir aqırı XX ásir basların yaǵnıy 1823-1922-jıllardı óz ishine aladı. Viktoriya poeziyası hám drama ortasındaǵı baylanıslar, eń áhmiyetlisi dáwirdiń poeziyalıq jańalıqların, dramalıq monologlardı da úyreniledi.

2017-jıl Kaliforniya Universitetinde Angela Hume Lewandowski tárepinen «Lirikalıq ineyer: Amerika hayal-qızlar poeziyasında zamanagóy ekologiyalıq kózqarasları» [1], 2019-jıl Shıǵıs Korallına universitetinde Filosofiya ilimleriniń doktorı (PhD) ilimiy dárejesin alıw ushın «1780-1840-jıllardaǵı urıs dáwirinde Anglishan hayal-qızlar poeziyası. Urıstıń poeziyaǵa tási» [4] temasında dissertaciya jumısı islenedi. Bul dissertaciya jumısında 1780-1840-jıllar aralıǵındaǵı Angliya Franciya ortasındaǵı urıstıń payda bolıwı, mámleketlik reformalar hám olardıń Anglishan shayıra hayal-qızlar dóretiwsheiligi tási máselesi haqqında ayıtladı.

Biz, joqarıdaǵı jumıslardı úyreniw barısında dúnya ádebiyattanıw iliminde hayal-qızlar dóretiwsheiligi hár túrli aspektte izertlenip atırǵanlıǵınıń gúwası boldıq. Ádebiyattıń poeziya, proza túrlerinde qálem terbetip atırǵan shayıra-jazıwshılar dóretiwsheiliginiń ózgeshelikleri izertlenilgen.

Bul jumıslardıń barlıǵında da jáhán ádebiyatındaǵı hayal-qızlar dóretiwsheiligi hám olardıń ádebiyattanıw ilimindegi ornı berilgen.

Al, rus ádebiyattanıw iliminde hayal-qızlar dóretiwsheiliginiń izertleniwinde bir qansha iri kólemli jumıslardıń alıp barılǵanlıǵın ushratamız.

1993-jılı Gonia Nana Mexaylovnanıń «Safo fenomeni hám áyyemgi Epop hayallar poeziyası» [13] jumısında antik dáwirindegi hayal-qızlar poeziyasındaǵı belgiler, klassikalıq poeziya haqqında toqtaladı. Hayal-qızlardıń individual dóretiwsheili sıpatındaǵı iskerligi bahalanadı. Áyyemgi ádebiyattıń rawajlanıw ólshemleri sıyaqlı máseleler qaraladı.

M.V.Lomonosov atındaǵı Moskva mámleketlik universitetinde 2001-jıl Rovenskaya Tatyana Aleksandrovna tárepinen «1980-jıllardıń aqırı 1990-jıllardaǵı rus hayallar prozası (Problematika, mentalitet, idenfikaciya)» temasında islengen jumısta rus hayallar prozasınıń ózgeshelikleri, gender teoriiyası, mentalitet ózgeshelikleri máselesi qarastırıladı [18].

2007-jılı Obidin Dmitriy Lvovich tárepinen «XIX ásir birinshi yarımındaǵı romantikalıq poetika tiykarları hám hayal-qızlar lirikası» [17] dep atalǵan dissertaciya jumısında romantikalıq poetikanıń tiykarǵı belgileri hám olardıń ózgeshelikleri, onıń XIX ásirdegi birinshi yarımındaǵı hayal-qızlar lirikasında ózine tán ornı máselesi qaraladı.

2007-jılı Ivanova mámleketlik universitetinde Kapustina Olga Borisovna tárepinen islengen «XIX ásir aqırı hám XX ásir basındaǵı poeziya hám jańa hayallıq tipi» [15], 2012-jıl Fristina Mariya Yurevna tárepinen «Elizavet Gaskell romanlarında hayal taǵdiri temasınıń kórkem engiziliwı»[20], 2016-jıl S.A.Akaeva tárepinen «1980-2000-jıllarda ózin-ózi sáwlelendiren francuz ádebiyatı. Gender faktori sıpatına francuz noveliniń klassikası» [12], 2017-jıl Chuprinova Natalya Viktorovna tárepinen «Almanash dáwiri rus ádebiyatında hayallar dóretiwsheiligi» [21], A.P.Kashkaraeva tárepinen «P.S.Leskova miyraslarında hayal emansipaciya fenomeniniń recepciya»[16], A.A.Semakinanıń «I.A.Goncharova trilogiyasında ádebiy arxitipler hayal obrazınıń tiykarı sıpatında»[19], Bay Yan tárepinen «A.I.Soljenicinanıń 1950-1960-jıllardǵı dóretiwsheiliginde rus xarakteriniń poetikası»[11] sıyaqlı jumıslar islendi. 2018-jıl Ekaterenburtta Djabbbarova Egana Yashar qızı tárepinen «M.Cvetaeva prozası: xarakter hám idenfikaciya usılları» [14].

Ulıwmalastırıp aytqanıımızda, ádebiyattanıw iliminde, atap aytsaq, jáhán, rus, ádebiyattanıw iliminde hayal-qızlar dóretiwsheiligi máselesi hár túrli aspektlerde izertlenilgeniniń gúwası boldıq. Hayal-qızlar dóretiwsheiliginiń antik dáwirden baslap, búgingi kúndeǵi ádebiy túrlerden poeziya hám proza salasındaǵı jetiskenlikleri hám kemshilikleri boyınsha bir qansha ilimiy miynetler dóretilgen. Bulardıń derlik barlıǵında da hayal-qızlar dóretiwsheiliginiń ózine tán ózgeshelikleri, individual stilleri máselesi qarastırılǵan.

Ádebiyatlar

1. Caolan Madden. Performing Poetesses: Collectivity and Theatricality in Victorian Poetry: Doctor of Philosophy.- New Brunswick, New Jersey: 2017. –P. 350.
2. Elena Gutiérrez. The Poetry of María de Zayas: Poetic, Feminine, and Musical Contexts: Doctor of Philosophy.- Washington: 2014. –P. 277.
3. Emily J. Dolve. Staking out space: british women's war poetry 1780-1840. Doctor of Philosophy.- Greensboro: 2019. –P. 253.
4. Haihong Yang. "Hoisting one's own banner:" self-inscription in lyric poetry by three women writers of late imperial China: Doctor of Philosophy. 2010. –P. 274.
5. Julia Alexandra Bloch. Lyric after Epic: Gender and the Postwar Long Poem: Doctor of Philosophy. 2011. –P. 254.
6. Jung Ja Choi. writing Herself: Resistance, Rebellion and Revaluation in Korean Women's in lyric Poetry. 1925-2012.: Doctor of Philosophy: - Cambridge: 2014.- P. 282.
7. Maureen Gallagher. Lyric subjectivity, ethics, contemporary poetics: Claudia Rankine, Fanny Howe, Elizabeth Robinson.: Doctor of Philosophy: 2015. –P.334.
8. Melanie E. Pitts. Lyric warriors, lyric women: Gendering Petrarchism In Early Modern England. Coral Gables: the degree of Doctor of Philosophy in the subject of Celtic Languages and Literatures: Doctor of Philosophy.- Florida: 2003.-P. 241.
9. Natalie Anne Franz. Breton Song Traditions and the Case of the Gweruou: Women's Voices, Women's Lives. The Department of Celtic Languages and Literatures in partial fulfillment of the requirements for the degree of Doctor of Philosophy in the subject of Celtic Languages and Literatures: Doctor of Philosophy. - Harvard University. Cambridge, Massachusetts: May 2003. – P.247.

10. Бай Ян. Поэтика русского характера в творчестве А.И.Солженицына 1950-1960-х годов. Авторефер. Дисс... канд. филол. наук.- Воронеж: 2017. – С.28.
11. Бакаева С.А. Классика французского романа как фактор гендерной саморефлексии во французской литературе 1980х- 2000х гг. Авторефер. Дисс... канд. филол. наук. - Москва: 2016. –С.25.
12. Гониа Нана Михайловна. Феномен сафо и женская поэзия античной эпохи: дисс автореф. док. филол. наук.- Тбилиси:1993. –С. 46.
13. Джаббарова Е. Проза М. Цветаевой: характер и способы самоидентификации: Авторефер. Дисс... канд. филол. наук.- Екатеринбург: 2018. –С. 24.
14. Капустина О.Б. Новый женский тип и поэзия конца XIX— начала XX веков. Авторефер. Дисс... канд. филол. наук.- Иванова: 2007. – С.19.
15. Кашкарева Алена Петровна. Рецепция феномена женской эмансипации в творческом наследии П.С. Лескова Авторефер. Дисс... канд. филол. наук.- Екатеринбург: 2017. –С.23.
16. Обидин Д.Л. Особенности романтической поэтики и женская лирика первой половины XIX века. Авторефер. Дисс... канд. филол. наук.- Москва: 2007. –С.26.
17. Ровенская Т.А. Женская проза конца 1980-х - начала 1990-х годов(проблематика, ментальность, идентификация). Дисс... канд. филол. наук.- Москва: 2001. –С.221.
18. Семакина А.А. Китеатурные архетипы как основа женских образов в романной трилогии И.А.Гончарова («Обыкновенная история», «Обломов», «Обрыв»). Авторефер. Дисс... канд. филол. наук.- Москва: 2017. –С. 30.
19. Фирстова М.Ю. Художественное воплощение темы женской судьбы в романах Элизабет Гаскелл 1848 - 1855 гг.:викторианский социум и женский характер. Авторефер. Дисс... канд. филол. наук.- Екатеринбург: 2012. -22 с.
20. Чупринова Н.В. Женское творчество в «альманашный период» русской литературы. Авторефер. Дисс... канд. филол. наук.- Москва: 2017. –С.26.

REZYUME

Mazkur maqolada badiiy adabiyotda foaliyot yuritoyatgan ijodkorlardan xotin-qizlar ijodining qay darajada ekanligi, ularning adabiyotdagi o'rni, asarlarining mazmuni va tarbiyaviy ahamiyati, shuningdek, dunyo adabiyotshunslilik ilimidagi xotin-qizlar ijodining o'rganilishi masalasi qaraladi.

РЕЗЮМЕ

В статье рассматривается уровень творчества женщин в художественной литературе, их место в литературе, содержание и воспитательное значение их произведений, а также исследование женского творчества в мировой литературе.

SUMMARY

The article examines the level of creativity of women in fiction, their place in literature, the content and educational value of their works, as well as the study of female creativity in world literature

МЭНГИЛЕСТИРИЛИҲИ ТИЙИС МУҚАДДЕС МЭДЕНИЙ МИЙРАСЛАР

(тарийхы, ҳазирги ҳалаты, келешек тэгдири маселелери)

К.Алламбергенов – филология илимлериниң докторы, профессор

Г.М.Эгамкулова – таяныш докторант

Әжсинияз атындағы Нөкис мәмлекетлик педагогикалық институты

Таянч сўзлар: мустақиллик, миллий кадрлятлар, миллий мерос, соз ва сўз санъати, бахши, жиров, бахшичилик, жировчилик, бахши-жировлар генеалогияси, Қорқит ата, жир, қўбиз, Соппасли Сипира жиров ва қорақалпоқ жировчилик мактаби, қорақалпоқ бахшичилик мактаби илдизлари, Акимбет бахши мактаби, Муўса ва Суйеў бахши, XX аср қорақалпоқ бакши ва жировлари.

Ключевые слова: независимость, национальные обычаи, национальное наследие, музыкальные инструменты и ораторство, бакши, джиров, генеалогия бакши-джировов, Коркыт-ата, пение (горловое пение) кубиз, Соппаслы Сипира джиров и каракалпакская школа горлового пения, корни каракалпакской жиров школы, школа Акимбета бакши, Муса и Суйиу бакши, каракалпакские бакши и джирау XX века.

Key words: independence, national values, national heritage, word skill, bakshi, jiraw, genealogy of bakshi and jiraw, Korkit ata, jir, qobiz, Soppasli Sipira jiraw and karakalpak jiraw school, roots of Karakalpak jiraw school, foundations of karakalpak bakshi schools, Akimbet bakshi school Musa and Suyew bakshi, karakalpak bakshi and jiraws of XX century.

Ўзбекистан Республикасының ғарезсизликке ерисиўи менен ондағы экономикалық реформалардың, демократиялық жөнелислердің тез пәт пенен ен жайып раўажланыўы халқымыздың көркем руўхый дүньясының қайта жаңаланыўына кең мүмкиншиликлер туўғызып берди. Ең басылыс - көркем әдебият, мәдени мийраслар, соның ишинде миллий саз өнерлери болған жыраўшылық, бақсышылық ҳәм оның атқарыўшылары болған жыраўлар менен бақсылар өткен тоталитар дүзим идеологиясының «ескилик саркытлары» деген кертартпанигилистлик баҳалаўларынан қутылып, миллий қәдирият, миллий мийрас сыпатында қайта қәдирлене баслады. Соның нәтийжесинде болса керек, аўызеки көркем әдебият пенен жазба әдебият, көркем өнер, сөз ҳәм саз өнери тарийхында орны гиреўли көп ғана тарийхый тулғалар менен олардың әжайып мийраслары бүгинги күнде өзине ылайық ҳақғой баҳасын таўып, халық арасында қайта жаңғырмақта. Буның айқын мысаллары сыпатында көп ғана туркий тиллес халықлардың бийбаҳа байлығы болған «Алпамыс» дәстанының мың жыллығының 1999-жылы мәмлекетимиз көлеминде белгилениўи, 1997-жылы «Қырық қыз» дәстанын, 2001-жылы «Едиге» дәстанын үйрениў бойынша халықаралық илимий-теориялық конференциялардың өткерилиўи фактлерин атап өтиўге болады.

Биз бул мысалларды соңғы жыллардағы халқымыздың миллий мәдени мийраслары дүрданаларын абайлап-асыраў, халық көркем өнери ҳәм дәретиўшилигиниң әйемги дәстүрлерин тиклеў ҳәм миллий қәдириятларды избе-из раўажландырыў бойынша мәмлекети-

миз көлеминде алып барылып атырған илажлар менен де толықтыра бериўимиз мүмкин [1].

Мине, усындай илажлардың арқасында I Халықаралық бақсышылық фестивалы 2019-жылдың 4-10-апрель күнлери Юнесконың қоллап-қуўатлаўында Сурхандарья ўалаятының Термиз қаласында болып өтті. Оған 20 мәмлекеттен 57 қатнасыўшы, халықаралық шөлкемлер, сондай-ақ Аўғанстан, Туркия, Тәжикстан, Кувейт ҳәм басқа да мәмлекетлерден хұрметли мийманлар қатнасты.

Бир қуўанарлық жери – Президентимиз басламасы менен шөлкемлестирілген бундай мәдени илажлар соңғы жылларда Қарақалпақстанда да мәмлекетлик сиясат дәрежесинде алып барылмақта. Атап айтсақ, Нөкис қаласында шөлкемлестирілген Опера ҳәм бақсышылық мектеп интернаты, консерватория, жақында ғана Қарақалпақстан Республикасы пайтахты Нөкис қаласында болып өткен II халықаралық фестивал ҳәм усы фестивал шеңберинде өткерилген халық аралық илимий - әмелий конференция бул пикиримиздің айқын дәлили болады. Журт басымыз «Бундай мектептерди шөлкемлестиргендеги тийкарғы мақсет – тарийхымызды, мәдениатымызды терең үйрениў, өзлгимизди аңлаў» деген еди.

Әлбетте, бул илажлар бизиң әсирлер даўамында халқымызды суўсынландырып киятырған миллий бақсышылық, жыраўшылық өнеримизди, қалби кең, миймандос саҳра халқының миллий үрп-әдет дәстүрлерин дүнья халықларының көркем өнери контекстинде кең таныстырыў имканиятын береді.